



Inatsisartuni ilaasortaq, Aqqalu C. Jerimiassen, Atassut
Maani/

§ 37 naapertorlugu apeqquteqaammut nr. 223-mut tunngasumut akissut

Inatsisartut suleriaasissaanni § 37-mi imm. 1 naapertorlugu apeqqutinik Naalakkersui-sunut nassiussaqaarsimavutit, arfanniarnermi nunap inoqqaavisut pisassinneqartarneq kikkullu tamarmik agguarneqartussaataarnerat pillugu. Apeqqutitit uanga suliassaqaarfigisannut akisassanngortinneqarsimapput.

1. Arfanniarnermi nunap inoqqaavisut nunatsinni pisassinneqartarnerup qanoq eqquutsitsigineqarnera Naalakkersuisunit eqqanaarneqarnikuunerluni?

1-imut akissut:

Aallaqqaasiutigalugu § 37 naapertorlugu apeqquteqaatip kalaallisuumiit qallunaatuunngortinnerani paatsoorneqarsinnaasunngorlugu nutserneqarnera ippigalugu oqaatigerusuppara. Tunngavilersuutini qilalugarniarneq kiisalu Akilineq taaneqarpoq, qallunaatuuani arfanniarneq kiisalu qanittoq (nærområde) taaneqarluni. Akissuteqaat kalaallisut apeqqutigisat naapertorlugit suliarineqarpoq.

Nunatsinni arfanniarnermi arferit anginerit mikinerillu immikkoortillugit nalunaarutit aqcutigalugit malittarisassaqaarput. Nalunaarutit pineqartut tassaapput Arfernik angisuunik illersuineq piniarnerlu pillugit Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 9, 6. decembari 2018-imeersoq aamma Qilalukkanik qaortanik qernertanillu illersuineq piniarnerlu pillugit Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 3, 27. januari 2017-imeersoq.

Tunngavilersuutigisanni qilalukkat assersuutigaatit. Qilalukkat nunap inoqqaavi tunngavigalugit pisassiisutigineqarneq ajorput. Pisassiinermili piniarsinnaasut tassaapput Qilalukkanik qaortanik qernertanillu illersuineq piniarnerlu pillugit Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 3, 27. januari 2017-imeersumi § 8, imm. 2 naapertorlugu piumasaqaatinik naammassinnillutik akuersissummik pillit, tassaasut:

*"Imm. 2. Akuersissutinik agguaassinermi peqataasinnaajumalluni piffissami qinnuteqaateqarfiussami aamma piniarnerup nalaani qinnuteqartoq:
1) inuussutissarsiutigalugu piniarnermut allagartamik atuuttumik imaluunniit sunngiffimmi piniarsinnaanermut allagartamik atuuttumik peqassaaq aamma
2) aqutsisoqarfimmi akuersissutip tunniunneqarfigisaani najugaqartutut inuit nalunaarsorsimaffianni nalunaarsorsimassaaq."*

Ulloq: 28-10-2024
Suliap normua: 2024 - 19878
Akt normu: 24687709

Postboks 269
3900 Nuuk
Oqarasuaat (+299) 34 50 00
Fax: (+299) 34 63 55
E-mail: apn@nanoq.gl
www.naalakkersuisut.gl

Arferit angisuut pillugit nunarput nunap inoqqaavi tunngavigalugit arfattassinneqartarpoq. Naalakkersuisut ukioq 2026-miit ukioq 2031 ilanngullugu arferit angisuut pillugit pisassiissutissatut nutaatut kissaatigisaat Arfanniarneq pillugu Nunat Tamalaat Ataatsimiititaliansuannit (IWC) akuerineqaaqqammerput. Nunani allani nunat inoqqaavi arfanniartartut peqatigalugit ukiorpassuarni piareersaasoqareersoq nunat tamarmik, Nunarput ilanngullugu pisassiissutissatut kissaatigisaminnut akuerineqarput, pisassiissuteqarnissamut piumasaqaatinik tamatta naammassinnissimagatta.

Nunarput september 2024-mi pisassiissutissanik ukunannga akuerineqarpoq:

Tikaagullit (Kalaallit Nunaata kitaani tikaagulleqatigiinnit):

164

Tikaagullit (tikaagulleqatigiinnit Tunumiittuusunit):

20

Tikaagulliusaat (Kalaallit Nunaata kitaani tikaagulliusaaqatigiinnit): 19

Arfiviit (Kalaallit Nunaata kitaani): 2

Qipoqqaat (Kalaallit Nunaata kitaani): 10.

2018-imi IWC-mi ataatsimeeqatigiittoqarmat piumasaqaatigineqartut tamarmik nunatsinnit naammassineqarsimapput, piumasaqaatit ilaatigut ukuusut:

- 1) Neqissatigut pisariaqartitat pisassiissutigineqartullu imminnut naapertuutissasut,
- 2) Umassusilerituut pisassiissutissatut siunnersuutaat IWC-mi ilisimatuussutsikkut ataatsimiititaliamit akuerineqarsimassasut,
- 3) Suliassat aalajangersimasut suliarineqarnissaannut piffissaliussat malinneqartassasut.

Piumasaqaatit pingasuusut naammassineqarsimammata pisassiissutissatut kissaatigineqartut tamarmik taasinertaqanngitsumik akuerineqarput.

Pisassiissutaasussat tulliuttut pillugit IWC-p nalunaarutaani (schedule) allaqqassaaq, neqit tunisassiallu piffinni taamaallaat atorineqassappata pisassiissuteqartoqassasoq. Tassa aningaasarsiuqatigalugu nunanut allanut avammut tuniniaanissaq aamma nunap inoqqaavinit allaanerusunit arfanniarnissaq IWC-mit akuerineqanngilaq.

Tassa Nunatta nammineq arferup neqaata il.il. qanoq sumiiffinni siammarterneqarnissaa aalajangetarpaa.

2. Pisussaatitaaffik malillugu kikkut tamarmik agguarneqartussaataitanerat arfanniarnermi piniakkanik killilersukkanik qanoq ilillutik Naalakkersuisut atuutsippaammita?

2-mut akissut:

Kikkut tamarmik agguarneqartussaataitanerannut tunngatillugu Akilinermit pissutsit assersuutigivatit. Akilinermit inatsisit pissutsillu nunatsinnit allaanerupput.

Namminneq aalajangertarpaat qernertartat qanoq kimullu agguanneqassanersut.

Nunatsinni qilalugarniarnermi arfanniarnermilu, tassa arfernik angisuunik nalunaarutit atuuttut tunngavigineqarput. Nalunaarutit qulaani taaneqartut innersuutigineqarput.

Kikkut tamarmik agguarneqartussaanerannik allassimasoqanngilaq, taamaattorli qilalukkanut nalunaarummi § 19-imi ima allassimasoqarpoq:

"..Nerisassartai atorneqarsinnaasullu allat tamarmik angerlaanneqarlutilluunniit qimatulineqassapput..."

Taamatutaaq aamma arfernut angisuunut nalunaarummi § 27-mi allassimavoq:
"Kikkulluunniit arfermik angisuunik pisaqartut pisarineqartup nerineqarsinnaasortai tamaasa iluaqutigissallugit pisussaapput. Pisarineqartoq tamakkerlugu atorneqarsinnaanngippat tunineqarsinnaaniluunniit pisaqartoq pisussaavoq sinneruttut sumiiffimmi najugaqartunut tunniutissallugit."

Kommune kommunemi ileqqoreqqusat aqqutigalugit arferit anginerit qanoq atorneqarsinnaanersut aalajangersagaliorsinnaavoq, takuuk § 27 aamma § 34. Tassa isumaqarpoq kommune pisat pillugit ningernermut tunngasunik malittarisassiuussisinnaasoq.

Pisat innuttaasunut qanoq agguanneqartassanersut pillugu IWC-p nalunaarutaani aalajangersagaqanngilaq, nunap iluani neqip atorneqarnera eqquutitineqarpat. Nunatsinni tamanna nammineerluta akisussaaffigaarput. Nunatsinni piniarsinnaanermut allagartallip allagartaatillilluunniit namminneerlutik aalajangertussaavaat, arfermit tunisassiat qanoq agguanneqassanersut (ningerutaassanersut) aamma/imaluunniit qanoq tuniniarneqassanersut, taamaattoq arfernut anginernut nalunaarummi § 27-mi oqaasertaliussa qanoq takuuk.

Pisarisuukkanut atatillugu, assersuutigalugu qipoqqaq arfivilluunniit bundgarnimut saattuanulluunniit pullatinut amoorutinut imaluunniit assigisaannut naatissimasut neqaasa, mattaasa il. il. agguanneqarsinnaanerit Naalakkersuisoqarfimmit akuerineqartarpoq.

Kalaallit Nunaanni Aalisarnermik Piniarnermillu Nakkutilliisut (KANUAPNA) ataanni aalisarnermik piniarnermillu nakkutilliisut aalajangersakkat malinneqarnersut nakkutigisussaavaat. Piniarsinnaanermut allagartalik allagartaatillilluunniit arfernut anginernut nalunaarummi § 27-mi aalajangersakkamik malinninnissamut aamma akisussaaffeqarput.

Tunngavilersuutinni eqqaavatit meeqqeriviit, utoqqaat peqqissartullu kalaaliminernik nerisassaqaartitaasanngitsut. Meeqqeriviit, utoqqaat illui peqqinnissaqarfimmi periarfissaqarput arferup neqaanik, mattaanik qiporaanillu pisinissaminut, takuuk arfernut anginernut nalunaarummi § 30. Tassani piumasaqaataavoq pisiffigineqartup inuussutissarsiutigalugu piniarnermut

allagartamik atuuttumik pigisaqartuunissaa akuersissummillu naqissuserneqarsimasumik takutitsisinnaanissaa.

Taamatutaaq qilalukkap neqaanik, orsuanik mattaanillu igaffissuaqarfinnut, neriniartarfinnut, sullissiveqarfinnut assigisaannulluunniit tunisisoqarsinnaavoq, qilalukkanut nalunaarummi § 23 naapertorlugu.

Kitaata tikaagullinit tunisassanik Danmarkimi Kalaallinik Nerisitsisarfinnut, Peqqissartut Illuannut Kalaallillu Illuinut killilimmik nassiussisinnaanermik aaqqissuussaqarpoq. Tikaagullinit tunisassianik siuliani pineqartunut nassiussinissamut piumasaqaataavoq, aaqqissuussap aningaasannanniutaannginnissaa, taamaattorli nassiunneranut poortorneranullu aningaasartuutit matussuserneqarsinnaallutik.

Mattaat niuerutigineqartarnerannut tunngatillugu qilalukkat mattaat arferillumi anginerit mattaat nunatsinni atuisunut tuniniarneqarsinnaapput, qulaani taaneqartuni nalunaarutini piumasaqaatit naapertorlugit. Taamaattumik akuersissummik pigisallit pisap ningerutigineqarnera / agguaannera namminneq aalajangersinnaavaat aammalu malittarisassat atuuttut malittussaallugit.

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga



Kim Kielsen
Aalisarnermut Piniarnermullu Naalakkersuisoq